

Eki Toivasen puhe verkkoseuroissa 9.11.2021, www.h-y.fi/verkkoseurat

Sinä riität, sinä kelpaat, sinä et ole yksin.

Muutama tuokiokuva ja siteeraus: ”Olen peruskörtti yksin armosta. Jumala on turvani. Minun ei tarvitse olla muuta kuin minä. Kelpaan myös surullisena, hävinneenä ja syntisenä. Vaikka kaikki muut hylkäisivät, Hän ei. Ja vaikka kuinka pelottaisi, en ole koskaan ypöyksin.”

Näin totesi haastattelussa moninkertainen keihäänheiton paralympiamitalisti ja maailmanmestaruus- ja EM-mitalisti Marjaana Heikkinen loppukesästä olleiden Tokion paralympialaisten jälkeen. Marjaana sai aikoinaan niskaleikkauksen komplikaation seurauksena halvaannuttavan selkäydinvamman. Hän oli jo suunnitellut itsemurhansa ja on puhunut tästä avoimesti julkisuudessa. Elämä voitti pikkuhiljaa ja keihäänheitto on ollut osa hänen kuntoutumistaan ja tuonut häntä kiinni elämään.

Marjaanan mukaan pahin vamma on kuitenkin asennevamma. ”Kunpa ihmiset eivät ajattelisi ensimmäisenä vammaa tai sairautta. Kunpa he uskaltaisivat nähdä ihmisen, joka on sama ihminen, mutta entistä pienempi, hauras ja aistii torjuttuksi tulemisen erityisen herkästi”, hän jatkaa.

Sinä riität, sinä kelpaat, sinä et ole yksin. Pimeässäkään. Kuten Herättäjän tuore heijastin viestittää.

Toinen kuva. Kokenut näyttelijä toteaa tv-haastattelussa: ”Rikkinäinen ja rosainen, haavoittunut ihminen on mielenkiintoinen. Hän on autenttinen.” Niin, tällaisella ihmisellä ei ole varaa esittää tai olla mitään muuta kuin mitä hän on aidoimmillaan. Hänellä ei ole varaa asettua lähimmäisen yläpuolelle. Aitona ja autenttisena hän ikävöi vain pääsystä avaran armon valokeilaan.

Sinä riität, sinä kelpaat, sinä et ole yksin.

Kolmas kuva. Mainosteksti kirkuu yllättävästi ja aivan hämmentävästi: ”Aina väärän kokoinen, näköinen ja värinen. Käyttää väärä sanoja, tekee virheitä, huonoja valintoja ja edustaa väärä mielipiteitä. Tai on liian normaali ja liian outo. Ihan liian kaikenlainen. Meistä jokainen.” Siis Sinä ja minä.

Sinä riität, sinä kelpaat, sinä et ole yksin.

Vielä yksi tuokiokuva. Olen vierailut palvelutalossa päivittäin kuuden vuoden ajan ja nähnyt autenttisen ihmisen — luulen niin. Raavas mies huutaa vuosikaudet aamusta iltaan kovalla äänellä äitiä. Läkäs rouva kuiskaa salaisuuden: hän on aivan yllättäen löytänyt osastolta juuri vastasyntyneen poikavauvan. Mies kelaat bussikuskin vanhanaikainen koppelakki päässään pyörätuolilla edestakaisin käytäviä ja ihmettelee, ettei talossa ole ulko-ovea ja missä se korona luuraa. ”Olisiko muitakin kirkolle menijöitä?” hän kyselee. Kuka vieras mies makaa huoneessani, pohtii herttainen rouva peloissaan. No ettehän ole olleet naimisissa kuin vasta pian 70 vuotta, velmuilee hoitaja hyväntahtoisesti.

Ihminen autenttisena ja aidoimmillaan ilman suojaumuureja. Ihmisen eksistentiaalista perusikäviä, kaipausta yhteyteen, kaipausta vapauteen. Tarkoituksen, merkityksen ja sisällön etsimistä. Hyväksynnän hakemista. Riitänkö minä, kelpaanko minä, jäänkö minä yksin koronan vankina? Hapuilevaa, epävarmaa ja arkaa etsintää. Sinä riität, sinä kelpaat, sinä et ole yksin.

Elokuussa pohdittiin Aholansaaren teologiapäivillä, mikä on kristityn identiteetti ja mitä on olla kristitty 2000-luvulla. Onko identiteetti muuttunut vuosikymmenten aikana? Pitkällä paluumatkalla oli aikaa mietiskellä ja yrittää hahmottaa päivien antia. Hahmotin mielessäni tuon identiteetin kahdella tavalla. Kehittelinpä niille vielä mielestäni hienolta kuulostavat nimetkin: essentialistinen ja konstruktivistinen identiteetti.

Edellinen olettaa jo olemuksellisesti tietyt kristitylle kuuluvat ominaisuudet ja toiminta- ja käyttäytymismallit. Jos ihminen ei täytä näitä odotuksia, vaatimuksia ja ehtoja, hän ei ole oikeanlainen. Häntä on kontrolloitava. Jälkimmäinen konstruktivinen identiteetti on monimuotoinen, avara ja erilaisuuden hyväksyvä. Se rakentuu ihmisyyden eri ulottuvuuksista kokonaisuudeksi, jossa ei kielletä tai torjuta ihmisyyden eri puolia eikä nähdä niitä uhkina. Se houkuttelee autenttisuuteen ja sallii sateenkaaren värien loistaa sen kaikissa mahdollisissa väreissä. Kuten Marjaana kuvasi: kunpa uskaltaisimme nähdä ihmisen.

”Ontuvat ja raajarikot, köyhät maahan poljetut, mykät, sokeat ja kuurot, kaikki juhlaan kutsutut. Syökää nyt ja nauttikaa maitoa ja hunajaa.”

Toinen Siionin virsi täydentää: ”ja nousee vaivaiskansa — nyt päivä valkenee.”

Sinä riität, sinä kelpaat, sinä et ole yksin. Jää avaran armon suojiin tänäkin iltana!